



ONDER DE ROOK VAN DE IJSBERG

Komedie

door

ARIS BREMER

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.

Tel: 072 - 5 11 24 07

Fax: 072 - 5 15 53 66

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **ONDER DE ROOK VAN DE IJSBERG** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **ARIS BREMER** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2009 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **8** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

Personages:

Het echtpaar de KORT:

FEI - “de ijsberg” , dominante, kil overkomende vrouw, ca 55 jaar, regelt het bezorgen van kranten en folders

JACOB - haar echtgenoot, ca 55 jaar, wao-er, trouw op een wat dociele manier, dol op legpuzzels

Hun kinderen:

PAUL - ca 30 jaar, zonder relatie maar wel uitwonend, beweegt zich regelmatig in verdachte milieus

MONIEK - ca 26 jaar, wat rechtlijnige onderwijzeres, uitwonend, heeft een vaste lesbische relatie

KATJA - ca 20 jaar, inwonend, werkt tijdelijk bij haar moeder, wispelturig en vurig type

Familie de ROOI:

BREGT - ca 50 jaar, vrolijke en praatgrage vrouw, ongetrouwde moeder, trouwe hulp van Fei

KOERT - haar zoon, ca 25 jaar, student en krantenbezorger, vriend van Katja

Verder:

DIETER - vage 30-er, sinds kort bevriend met Jacob ook verzot op legpuzzels

DECOR:

De geschiedenis vindt plaats in een eenvoudig, lichtgeschilderd kantoor aan huis. Rechtsvoor is een deur naar de gang van het woonhuis. Linksachter zien we de wandjes van een inpandige buitenwachtruimte. In het wandje parallel met de achterwand bevindt zich een fors loket met een dichte schuif. In het wandje haaks op de achterwand is een buitendeur. Aan de achterwand hangt een groot paneel met de afbeelding van een ijsberg met het deel onder water ook zichtbaar. Op deze afbeelding is permanent een spot gericht. Rechts is een werktafel, eventueel een hoektafel, waarop een PC en divers kantoormateriaal. Bij de tafel staan ook minstens twee eenvoudige bureaustoelen. In het vertrek zijn ook enkele open kasten met ordners e.d. Op diverse plekken staan stapels kranten en folders in verpakking.

Scène 1. ZONDAG

Het is elf uur in de avond. Het vertrek is onverlicht, alleen de spot op de afbeelding "de ijsberg" is aan. Er wordt gemorreld aan het loket, de schuif gaat omhoog. Een arm reikt naar het lichtknopje naast het loket. De wand met het loket wordt zwak verlicht. Katja's gezicht verschijnt in de opening, ze kijkt het vertrek in.

KATJA: Niemand te zien. Ga jij eerst, ik zet de schuif vast. *(het gezicht van KOERT verschijnt naast de hare)*

KOERT: Ga jij wel meer zo naar binnen?

KATJA: O, ja, zo vaak. Om half elf doet ma de buitendeuren op slot en neemt ze de sleutels mee naar bed. Maar aan het loket denkt ze gelukkig niet.

KOERT: Dus ik moet hierdoor?

KATJA: Je moet niet, je mag. Maar als je niet wil...

KOERT: Ha! Reken maar dat ik wil.

KATJA: Laat dan maar 'ns zien hoe lenig je bent. Maar wel stil, hè.

KOERT: O, let maar op, ik ben een volleerd inbreker. Nou, daar gaat-ie dan. *(wurmt zich met enige moeite door de loketopening)* Krijgen we binnen nog meer van dit soort hindernissen?

KATJA: Valt mee. Een paar krakende traptreden en losse kledjes op de overloop en, o ja, m'n bed natuurlijk... *(KOERT belandt onhandig op de vloer)*

KOERT: Sorry. *(ze luisteren, dan:)*

KATJA: Niks aan de hand.

KOERT: Wat is dat met je bed?

KATJA: Het is een eenpersoons.

KOERT: Geen bezwaar.

KATJA: En het kraakt en piept bij de minste beweging.

KOERT: O. We hadden ook naar mijn huis kunnen gaan.

KATJA: Waarom?

KOERT: Mijn bed kraakt niet.

KATJA: *(begint door de opening te klimmen)* Dat vind ik nou net niet spannend genoeg. Het idee dat je betrappt kan worden, kijk, dat vind ik nou tof.

KOERT: 'n Beetje vreemd ben je wel.

KATJA: Ik heb 'ns gelezen dat de Chinezen dat het toppunt van genot vinden.

KOERT: Dat een bed kraakt terwijl ze...?

KATJA: Nee, dat je het doet zónder je te bewegen. Vinden de

Chinezen het summum van genot.
KOERT: Ik weet niet of het je is opgevallen maar ik ben geen Chinees. Gaat het?
KATJA: Natuurlijk.
KOERT: Mooi.
KATJA: Maar je had me wel even mogen helpen.
KOERT: *(snel naar KATJA)* Ik dacht, jij bent zo ervaren.
KATJA: *(laat zich snel op de vloer glijden)* Ben ik ook. Ik ben best lenig, vind je niet?
KOERT: Je bent een slangenmens. *(helpt haar overeind, blijft haar stevig vasthouden)*
KATJA: Een slangenmens glibbert zo bij je weg, Koert.
KOERT: Deze niet. Deze hou ik voor altijd vast.
KATJA: Ik voel het.
KOERT: Ik zal je nog veel meer laten voelen. *(kust haar)* Nog veel meer. *(hartstochtelijke omhelzing, kust)* Nog veel en veel en veel meer.
KATJA: Ja, dat zal best, maar dat doen we niet hier.
KOERT: Je hebt gelijk. *(kijkt om zich heen)*
KATJA: Het is net of ma meekijkt.
KOERT: Ik ben nog nooit aan deze kant van het loket geweest.
KATJA: Nee, moeder de Kort haalt niemand in huis en haar krantenjongens al helemaal niet.
KOERT: Waarom eigenlijk niet? Ik bedoel, ze kent me toch. En m'n moeder. Die kent ze al jaren.
KATJA: Je moeder mag binnenkomen en dat is al heel wat.
KOERT: Heeft ze het zo hoog zitten of wat?
KATJA: Vraag het haar morgenochtend.
KOERT: *(kijkt naar de "ijsberg")* Is het waar wat ze zeggen?
KATJA: Wat zeggen ze?
KOERT: Dat zij nooit en te nimmer buiten komt.
KATJA: Laat de mensen toch kletsen.
KOERT: Maar is het waar?
KATJA: Ben je hier nou voor mij of voor haar? Wil ik haar roepen?
KOERT: Nee, liever niet. *(rilt even)*
KATJA: *(streelt zijn arm)* Hé. Je hebt kippenvel.
KOERT: Ja. Over m'n hele lichaam.
KATJA: Ben je bang ofzo?
KOERT: Nee!
KATJA: Als je bang bent ga je maar weer.
KOERT: Ik ben niet bang, maar... *(gebaar naar de "ijsberg")* dit doet

me zo aan je moeder denken.

KATJA: Koert!

KOERT: Echt waar. Zoals ze me door dat loket de kranten toeschuift.
Zo ijzig. Geen goeiemorgen kan er van af. "Hier! De Langstraat!"

KATJA: Ik heb hier geen zin in, Koert.

KOERT: Wat?

KATJA: Je bent hier toch voor mij. Ik wil dat je nu naar mij kijkt!

KOERT: O, sorry. *(keert zich naar KATJA)*

KATJA: Morgenochtend zie je haar wel weer.

KOERT: Niet echt iets om naar uit te kijken. Ik benijd je niet, Katja, het lijkt me een ramp om onder de rook van die ijsberg te leven.

KATJA: Wat zeg je nou?

KOERT: Ik benijd je niet.

KATJA: Maar daarna.

KOERT: Dat het me een ramp lijkt om onder de rook van die ijsberg te leven.

KATJA: Een ijsberg rookt niet. En deze zeker niet. *(naar het loket, doet schuif naar beneden)* Deze ijsberg heeft het roken in de ban gedaan. Ze heeft het zelfs pa verboden. Koert, kom. *(doet het licht bij het loket uit)* Ik ga je behandelen. Tegen kippenvel. *(neemt hem mee naar de gangdeur)* Heb je die echt over je hele lichaam?

KOERT: Ik zal het je laten zien. Kraakt je bed echt zo?

KATJA: Welnee. Ik wou je op de kast hebben.

KOERT: Dat is je dan gelukt.

KATJA: Maar de zevende en achtste tree kraken wel.

KOERT: En die losse kleedjes?

KATJA: Daar moet je voor oppassen

KOERT: *(opent de gangdeur)* O, er brandt wel een klein lichtje. *(beiden in de deuropening)*

KATJA: Boven ook. Pa wordt wat ouder, hij moet vaak 's nachts. Pa!! *(ze stappen terug het vertrek in, JACOB op in pyjama met legpuzzeldoos, zijn hand zoekt het lichtknopje, groot licht aan)*

JACOB: *(loopt rechtstreeks door naar de tafel)* Hallo, jongelui. Jullie zijn nog laat op. Of vroeg op. Wat is het? Ik heb geen idee hoe laat het is.

KATJA: Het loopt tegen twaalf, pa. Lag je nog niet in bed, pa?

JACOB: Ik was nog in m'n hok.

KATJA: *(tot KOERT)* Pa puzzelt op zolder. In de ouwe kamer van Paul.

JACOB: Paul is er nog maar een enkele keer.

KATJA: En die enkele keer is nog een keer teveel.

JACOB: Niet zo lelijk doen over je broer. *(stort de stukjes van een puzzel op de tafel)*

KATJA: Wat ben je van plan?

JACOB: Ik ga de kantstukjes selecteren. En de hoekstukjes uiteraard.

KATJA: Maar waarom hier en niet boven?

KATJA: *(tot KOERT)* Pa is een verwoed legpuzzelaar. Hoe moeilijker hoe beter. 't Is een afwijking maar geen ernstige.

KOERT: Het is fijn om daar een eigen plekje voor te hebben, denk ik?

JACOB: *(zoekt)* Ja. Kan het blijven liggen. Hoeft het niet steeds opgeruimd.

KOERT: Ah.

JACOB: Fei komt er nooit.

KATJA: *(tot KOERT)* De ijsberg.

JACOB: Het is heel vervelend als je steeds opnieuw moet beginnen.

KOERT: Wat doet u nou als zo'n puzzel klaar is?

JACOB: Die gaat dan weer terug in de doos en pak ik een andere.

KATJA: Maar soms plakt u hem op een plaat. Zoals die. *(wijst naar "de ijsberg")* Die gaf pa vorig jaar aan ma, voor haar verjaardag.

JACOB: Tweeduizend stukjes.

KATJA: Kippenvel, vind je niet, Koert? *(KOERT knikt)* Je kent Koert toch, pa? Koert doet ook een krantenwijk van ma.

JACOB: *(kijkt nu echt naar KOERT)* Ja, de zoon van Bregt. Natuurlijk ken ik hem. Jij doet 's morgens de Langstraat. *(buigt zich weer over de stukjes)*

KOERT: Als ik geen colleges heb folder ik ook wel.

JACOB: Ach, kijk, een hoekstukje!

KATJA: Koert en ik zijn uitgeweest vanavond.

JACOB: *(vlak)* Lekker gedanst?

KATJA: Niet wat jij onder dansen verstaat, pa.

JACOB: Ik was niet zo'n danser. Fei wel. Die heeft nog echt dansles gehad. Voor mijn tijd.

KOERT: Mijn moeder kan ook stildansen.

JACOB: Ja. Maar doet Bregt het nog?

KOERT: Ze heeft geprobeerd het mij te leren, maar...

KATJA: Dat werd lachen?

KOERT: Nee. Het was om te huilen.

JACOB: Fei heeft nooit met mij willen dansen, nooit.... *(blij)* Waarachtig, nog een hoekstukje!

KOERT: Dan moet u er nog twee.

JACOB: O? Ja! Leg jij ook puzzel, Koert?

KOERT: Nou nee, maar ik dacht, zo'n puzzel zal wel vier hoeken hebben.

JACOB: Er zijn ook driehoekige puzzels en zelfs ronde.

KOERT: Aha.

JACOB: Jij studeert, hè?

KOERT: Econometrie. Derdejaars.

JACOB: Ook een hele puzzel zo'n studie, hm?

KOERT: Best wel.

JACOB: En duur natuurlijk. Vandaar die krantenwijk. Eh...die Langstraat, hè?

KOERT: Ja?

JACOB: Is het trottoir daar nog zo slecht?

KOERT: 't Is er uitkijken.

JACOB: Maar je gaat toch niet nu op pad?

KATJA: Nee, natuurlijk. 't Is middernacht. De kranten zijn er nog lang niet.

JACOB: Dan zou ik maar 'ns te kooi gaan als ik jullie was. Het is morgen weer vroeg dag. *(KATJA en KOERT weten niet hoe te reageren)* Hij is toch je vriend?

KATJA: Ja. Maar vind je dan goed dat hij... dat wij...?

JACOB: Wat?

KATJA: Nou ja...

JACOB: Ach, ik ben ook jong geweest. *(richt zich op, staart even voor zich uit, dan:)* Ja, ik ben ook jong geweest. *(buigt zich weer over de stukjes)*

KATJA: Goed, dan gaan wij maar. Ga je mee, Koert?

KOERT: Ja... Welterusten, meneer de Kort.

JACOB: Welterusten.

KATJA: Welterusten, pa.

JACOB: Voorzichtig de trap op. Je moeder slaapt en dat houden we maar liever zo. Ze heeft haar slaap nodig. De zevende en de achtste tree, je weet wel.

KOERT: En de losse kleedjes.

JACOB: En de losse kleedjes. Jij bent een oppassende jongen, ik hoor het al. Pas je ook een beetje op m'n dochter.

KOERT: Ja, meneer. Nogmaals welterusten.

JACOB: O ja, Katja.. Neem het logeerbed maar. Jouw bed kraakt zo. *(KOERT kijkt KATJA vragend aan, die haalt de schouders op, beiden af, sluiten de gangdeur achter zich)*

JACOB: *(richt zich op, kijkt naar de stukjes)* Drieduizend... Jacob, dat moet je lukken in één week. *(graait uit de borstzak van zijn pyjama)*

een sigaartje en lucifers, loopt naar het loket, schuift die open, steekt de sigaar aan, buigt voorover en blaast de rook naar buiten)

Einde scène 1 zondag

Scène 2: maandag

Vroege ochtend. FEI is alleen. Ze is grijscharig en bleek van gezicht. Ook haar kleding is grijs. Alles aan haar is onopvallend maar beslist niet onverzorgd. Opvallend zijn haar ogen, immer argwanend en waakzaam. Haar spreken is meestal kortaf en koel. Ze loopt heen en weer van bladentafel naar het geopende loket. Ze roept steeds een naam van een bezorgwijk, schuift een pakket kranten door het loket waar het wordt weggegrist. Van de bezorgers zien we niet meer dan een paar handen.

FEI: Schilderwijk en Lindelaan! Pak aan. Centrum en Oosteiland! Hier. De Planeten! De Planeten! Kom op! Nog niet goed wakker? Geuzensingel / Rivierenbuurt! Dit keer zonder fouten, ja. Ik wil geen klachten meer, voor jou zo een ander! *(pakt een van de laatste pakketen, voor het loket)* De Langstraat. De Langstraat! *(KATJA in nachtkleding op via de gangdeur, gevolgd door een wel geklede KOERT)* De Langstraat! *(steekt hoofd door het loket)* Hé! De Langstraat!

KATJA: Hier heb je de Langstraat! *(FEI schrikt op, stoot haar hoofd bij het terugtrekken)*

FEI: Dèmmme! *(haar stereotiepe uitroep bij tegenslag)*

KATJA: Koert is hier. *(de twee staan duidelijk gespannen naast elkaar, kijken elkaar niet aan, er is duidelijk een conflict tussen de twee)*

FEI: Wat doet-ie hier? Bezorgers blijven buiten.

KATJA: Geef 'm nou maar de Langstraat. Kan-ie weg.

FEI: Wat moest-ie in huis?

KATJA: Niks.

KOERT: *(naar het loket)* Is dit de Langstraat?

FEI: Ja.

KOERT: Met folders?

FEI: Die mogen niet meer bij de dagbladen, weet je dat nou nog niet!

KOERT: Dan verdwijn ik maar. *(met de stapel kranten naar de buitendeur)*

FEI: Dat zou ik maar doen, ja. Om tien uur terug voor de folders.

KOERT: Nee. Ik heb college. *(af)*


FEI: College? *(naar het loket)* Niks college! *(hoofd door het loket)* Je bent geroosterd! Afspraak is afspraak! Tien uur folders! *(trekt haar hoofd terug, stoot die weer)* Dèmmme! *(ziet KATJA naar de gangdeur lopen)* Katja!

KATJA: Ja wat?
FEI: Heb jij niks uit te leggen?
KATJA: Wat dan?
FEI: Die jongen!
KATJA: Die jongen heeft een naam. Koert.
FEI: Bezorgers komen niet over de vloer. Dat geldt ook voor die jongen.
KATJA: Hij is nou toch niet meer over de vloer.
FEI: Maar wat moest hij...
KATJA: En hij komt hier misschien ook niet meer. *(af door gangdeur)*
FEI: Katja! *(geen reactie, JACOB op met een legpuzzeldoos)*
JACOB: Wat is er aan de hand?
FEI: Ach, niks.
JACOB: Is er iets met Katja?
FEI: *(kort)* Ze kent haar plaats niet.
JACOB: Katja is niet de makkelijkste, nee. *(naar de tafel)* Aardige jongen trouwens.
FEI: Wat?
JACOB: Haar vriend, die Koert, aardige jongen.
FEI: Vriend?
JACOB: Nou ja, haar verkering.
FEI: Hoe kom je daarbij?!
JACOB: Niet dan? Ik dacht het.
FEI: Verkering? Waarom denk jij dat?
JACOB: Ik hoorde ze net ruzie maken.
FEI: En daarom hebben zij verkering?
JACOB: Nou ja, ik dacht dat hoort er allemaal bij. Ik weet nog dat wij verkering hadden... *(leegt de puzzelstukjes uit de doos op tafel)*
FEI: Wat doe jij nou?
JACOB: Ik dacht dat het gezelliger was als ik hier...
FEI: Hier op mijn tafel?
JACOB: In de kamer wil je het niet hebben.
FEI: Ik kan jou hier niet gebruiken. Je hebt je eigen hok op zolder.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407



“Samenspelen” is ons motto